

Zeppelin« na krožni polet Friedrichshafen — Rio de Janeiro — Miami — Akron — Čikago — Sevilla — Friedrichshafen, kamor se bo vrnil predvidoma dne 2. ali 3. novembra t. l.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmerne. Vodja primarij dr. Černič. 867

Koce, štrange, slamnjače kupujem stalno pri Anton Šinkovec, Čelje, Dečkov trg. 1006

Smehljajoča levinja.

Na svojih potovanjih po celem svetu je prišel znameniti naravoslovec ter raziskovalec Brehm v Egipt. V Char-tumu se je spoznal s kraljevim namestnikom Latief pašo. Da bi učenjaku dokazal paša posebno naklonjenost, mu je podaril čisto mlado levinjo. Ni bila večja nego kak dakelj in nekaj posebno prikupljivega je bil njen smeh. S smešnim izrazom v obrazu in s prijaznimi očmi je oznanjala svojo notrajno zadovoljnost. Mala levinja je postala ljubljena vseh, ki so jo enkrat videli. Celu Brehmu je bila živalca vse. Po cele ure se je igračkjal z njo in ji je dal ime »Bachida« (Srečna).

Tudi levinja je bila vdana svojemu gospodarju. Sam je vodil zelo strogo njeno odgojo in ko je zrasla, se ni več odstranila od njega. Celu na ulici je te-kala povsem spodobno poleg gospodarja brez nagobčnika. Niti otroci se je niso bali. Večkrat so videli, kako se je valjala in kotalila levinja z zamorčkom po pesku, ne da bi mu storila kaj žalega. Edina bitja, ki so se spustila v dir pred levinjo, so bile kamele.

Po noči je spala levinja poleg postelje gospodarja na tleh. Po dnevu se je rada igrala z drugimi živali. Ako so te spale, se je priplazila neslišno do njih, jim je zagodrnjala nekaj v uho in ko so hušnile vse preplašene po koncu, se je zadovoljno smehljala.

Brehm je dobil med zbirko živali opico, ki jej pravijo pavijan. Z opico je

Gonilna moč v pralnem kotlu

Na milijone kisikovih mehurčkov vzbudi gibanje. Razvijajo se med kuhanjem (vsaj 15 minut) v raztopini Schichtovega Radiona in poganjajo — brez prestanka za vas delajoč — milno peno skozi kanino. Tako operete perilo lepota in prizanesljivo, če redno uporabljate Schichtov Radion.

hotelu levinja uganjati svoje burke, a pavijan je bil nedostopen za vsako šalo. Skočil je zveri na hrbet in jo je tako praskal, da je morala pobegniti. Od tedaj je zavladało sovraštvó med obema. Ko sta se lepega dne zopet srečala,

je obklala Bechida opico na smrt. Brehm je bil ves presenečen, ko so mu povedali, kaj se je zgodilo. Pretepel je levinjo, ki se je pa celo gospodarju postavila po robu. Zverinski nagon je pa konečno zmagal in s tajo je zamahnila

Iznojdba peresnika.

V Königsbergu v Nemčiji je živel l. 1800 neki Bürger, ki je bil učitelj lepopsija in je preizkušal vse mogoče načine, kako bina-vadil svoje učence lepe pisave. Belli si je tudi glavo, da bi upe-ljal nekaj boljšega, nego je bilo gosje pe-ro, katerega je bilo treba vedno obdelovati z nožem. Postopa-nje z gosjim peresom je bilo nerodno in je zahtevalo precej časa. Lepega dne se je ro-dila Bürgerju misel: razrezati gosje pero na več delov, vsak del posebej preklati preko sredine in kratko pe-ro opremiti s klju-nom, kakor je imeno-val držaj ali po naše:

Pavel Keller:

10. nadaljevanje.

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

»Tega si ne smete naprtiti, gospod uradni predstojnik. Vsak ujetnik ima pravico zahtevati, da človeško ravnajo z njim.«

»To mi je hudičevo malo mar; imam drugih opravkov dosti, kakor pa kuhati gospodu Grčarju vino.«

»Gospod uradni predstojnik, če vam stari Grčar umre, vzamete državnemu pravdniku najvažnejšo pričo v tej resni zadevi.«

»Pričo? A tako! Vi nekaj veste! Sluga, takoj mi pridite sem! Pojdite k »Grozdu«, tam naj vam dajo dva otepa slame in eno ali dve odeji. To nesite Grčarju v gasilni dom. In počakajte tam. Midva prideva za vami.«

»In vzemite pri »Grozdu« na moj račun ročko vročega čaja za Grčarja!« sem zaklical biriču.

Boltežar je zagodrnjal in odšel nazaj k mo-

žem, ki so stražili ogenj. Jaz pa sem šel za žagarjevo hišo, kjer veter in dež nista mogla do mene. Čez nekoliko časa je prišel Boltežar in rekel:

»Sedaj pa pojdem k Grčarju v gasilni dom. Takoj ga bom zaslišal. Takoj po dejanju je to najboljše. Vi lahko greste z menoj, če hočete, zato, da bo priča pri rokah; na biriča se namreč ne morem veliko zanesti. Nima dobrega spomina. Vsak vzame svetilnico. In sedaj pojdiva!«

Šla sva. Od hriba gori pa proti koči na barju je donelo: »Tonče! Tonče!«

»Še vedno išče sina!« je rekel Boltežar. »Videti je, da se mu je zmešalo. Vse to stori nepokorščina. Dvajset let se že pravda ta mož z grajščino zaradi vodne pravice in dovolj, da je ta sodrga v njegovi koči na barju. Sedaj pa ima!«

»Žalostno je, gospod Boltežar!«

»Žalostno — haha! Pomenito je, da žalostne reči vedno zadenejo na tako svojat. Kdor ne stopi s prave poti, tistemu se takozvane žalostne reči sploh ne pripete!«

»Tem besedam ne morem pritrditi, gospod Boltežar!«

Za zimska ročna dela!

Gospodinje in dekleta, za zimska ročna dela si nabavite vzorce iz Predtiskarije v Mariboru, Trg kralja Petra 4. — Dobili smo povsem nove in moderne vzorce in monograme, blazinice, kakor tudi za razne stenske prte, namizne prte itd. Na podlagi naših vzorcev lahko napravite sledeče napise na kuhinjskih prti:

Ljubo doma, kdor ga ima.

Če dom v ljubezni tvoj in solnčnem je sijaju, prepričan lahko si, da tu živiš že v raju.

Naj človek celi svet obteče, najboljši kruh doma se peče.

Ohrani Bog te v cveti, planinska roža ti!

Škrjanček poje, žvrgoli, se belga dneva veseli.

Pastirica kravce pase, ona ima svoje špase, pastirc pa pravi: Juhej, juhej, na planincih lušno jel!

Kdor o meni slabo sodi, naj nikar v moj dom ne hodi.

Lepšega na svetu ni, če na sreči dom sloni.

Glej naprej, nazaj ne glej nikoli, nov pogum bo zdravilo tvoji boli!

Če v kuhinji v loncu kukaš, ženkinu si jezo skuhaš.

Priljubi možiček, ostani doma, če ne si poiščam drugega!

Ko žena črno gleda, tudi možu je hudo, rajši v krčmi ti poseda, zato ženka glej lepo!

Dglejte si vzorce v prodajalni Kralja Petra trg 4!

po Brehmu in mu razčesnila rokav na suknji. Raziskovalec se je dobro zavedal, kako daleč je že raztogotil zver z udarci, razkoračil je prav na široko obe nogi in Levinja je pobegnila skozi.

Drugo jutro po kazni je srečala ptiča mirabuja. Tulila je nad njim, a sta-

ri modrijan je le zamahnil po njej s svojim dolgim kljunom in zver je pobegnila pred nezatno ptico.

Najbolj smešno je bilo srečanje Bachide z Arabcem Masochajem. Stanoval je z Brehmom pod isto streho. Raziskovalec je bil lepega dne prisiljen, da si je izposodil od Arabca denar, ker se njegov ni bil dospel iz Nemčije. Pač pa se je moral obvezati, da bo plačal 50% obresti. Ko se je hotel podati Arabec nekega jutra h kraljevemu namestniku, je moral preko dvorišča, kjer je bil v hlevu njegov osel. Dvorišče je bilo polno mlak, ker je po noči deževalo.

Arabec je hotel v avdijenco in radi tega je tičal v čisto beli obleki s svilenim burmusom preko rame. Med potjo do osla je skočila proti njemu iz nava-

de Levinja. Debeli možicelj, ki je že sedel na oslovskem hrbtu, je zgubil vsled strahu ravnotežje in je padel v grdo mlakužo, po kateri ga je kotarala Levinja v smehlajoči nagajivosti. Iz neprijetnega položaja ga je še le otel Brehm, ki se je tudi krohotal, ko je vlekel svojega upnika iz blata.

Pri slovesu iz Egipta je spremljala naravoslovca Bachida. Levinja je prišla v Nemčijo. Brehm je podaril krotko zver zverinjaku v Berlinu.

Po treh letih je obiskal učenjak zverinjak. Pred kletko svoje ljubljenske je imenoval njeno ime. Takoj ga je prepoznala, se pognala proti omrežju kletke in ga trosila na vso moč od radosti ter iznenadenja.

Plodovi laične brezverske mladinske vzgoje.

Francoska država je še vedno pod jarmom laicizma. S to besedo je označeno stremljenje, ki hoče vse javno življenje laizirati — poposvetnjačiti, odtrgati od Boga in krščanstva. Vir tega nekrščanskega duha, ki vodi žezlo v Franciji, je v framasonskih (prostozidarskih) ložah. Framasoni niso mirovali, dokler niso razkristjanili francosko državno šolo. Po izgubljeni vojni z Nemci leta 1871 so se začeli ti poskusi, ki so uspeli z zakonitvijo laične brezverske šole in s popolno ločitvijo cerkve od države leta 1905.

Katoličani so strašni udarec, ki so ga jim zadali zgoraj naznačeni laični zakoni, težko občutili. Vendar niso klonili v duhu niti niso križemrok mirno gledali, kako se njihovi otroci razkristjanjujejo po javnih šolah. Ustanavljati so začeli zasebne verske šole, katere vzdržujejo z velikimi žrtvami. Lepi

vzgojni sadovi, ki jih rodijo te šole, so vsem svobodomislcem raznih strank in struj trn v peti. Odtod besni napadi francoskega liberalizma, radikalizma in brezverskega socializma na svobodne katoliške šole.

V prvo vrsto napadalnih čet proti katoliški mladinski vzgoji so stopili francoski učitelji. Nedavno se je vršil narodni učiteljski kongres v Parizu. Sklepi tega kongresa so vzbudili pozornost po vsej državi. V enem teh sklepov se učitelji zaganjajo proti klerikalni vzgoji mladine, ki jo podajajo katoliške šole, ter kličejo državno oblast na odpor proti sovražnemu klerikalnemu navalu, ki ogroža laično šolstvo in vso laizacijo države. S prstom kažejo na »sramoto« Alzacije in Lorene, ki še vedno ima katoliško javno šolo. Čast Francije, tako ti gospodje propovedujejo, zahteva, da se ta šola odstrani ter nadomesti z laično, brezversko šolo.

Ta sklep učiteljskega kongresa je francosko svobodomiselstvo kajpada odobrilo in potrdilo. Nad drugimi sklepi pa se je vsa javnost s svobodomiselstvom vred vprav zgražala. Ti sklepi so namreč docela prešinjeni z revolucionarnim, nedomoljubnim duhom

»Saj ni treba!«

Birič je s svojo svetilnico stal pred gasilnim domom in stražil.

Kako je zaškripala ključavnica, ko je odpril! Nagnusen in ledenomrzeli zrak je butil v nas. Vsakovrstna ropotija je ležala naokrog. V kotu je ležal stari Grčar. Postlal si je posteljo iz slame in se zavil v odeje, ki mu jih je prinesel birič.

Naše tri svetilnice so le za silo razsvetlile orostor.

»Ali vas še zebe, Grčar?« je vprašal Boltežar.

»Zelo — me — zebe!« je odgovoril in zobje so mu šklepetali.

»Tako pa le ostanite pod odejo! Zaslišati vas moram zaradi ognja na žagi. Zakaž ste zažgali?«

Grčar se je napol vzravnal.

»Jaz vendar nisem storil tega; jaz sem vendar stari Grčar.«

Te svoje besede je obračal prav odkritosrčno in z brezmejnimi začudenjem, da more leteti tak sum na njega.

Boltežar pa, ki prav nič ni bil vajej umetnij preiskovalnega sodnika, je robantil dalje.

»No, le počakajte, laž vam ne bo nič pomagala; vas bomo že ukrotili!«

Tedaj sem posegel vmes.

»Grčar, ali veste, kdo je žago zažgal?«

»Vem! Povedal sem vam že prej. Moja stara je storila to.«

»Vaša — vaša žena?« je osupel vprašal Boltežar.

»Da — stara! Ta vešča! Ta hudič!«

»Kako pa se je zgodilo to?«

»Belčar mi je odpovedal stanovanje — iz moje hišice me hoče vreči — dvaintrideset let sem stanoval v njej — dvaintrideset let —«

Zajokal je.

»No da, da! Toda, kako je bilo!«

»Počakajte ga, gospod Boltežar, počakajte ga!«

Stari Grčar je jokal še nekaj časa, venomer naslonjen na komolec, in je ležal pred nami kakor revščina sama v človeški podobi. Stopil sem bliže k njemu in sem mu potegnil odejo čez ramo. Tedaj je zopet začel govoriti;

peresnik. Izdelal je predhodnika našega kovinastega peresa iz gosjega pera in ga je vtaknil v držaj. Dotdaj ni mislil nikdo na to, da bi ločil pero od držaja. Tudi z Bürgerjevo iznajdbo ni bilo mnogo pomagano človeštvu, ker peresa so morala še vedno biti prikrojena in ošpljena z nožem. Bürgerju je uspelo, da je še izumil mali stroj, s pomočjo katerega je izdeloval kratka gosja peresa. Iznajdbo je naznanil v časopisu in povrh je še bil nepreviden z napovedjo, da se ukvarja z načrtom: kako izdelati kovinasta peresa, ki bodo tičala v kljunu (peresniku). Meščani v Kö-

Učitelji namreč pretijo v svojih resolucijah naravnost s štrajkom. Še hujše pa je to, da obsojajo v svojih sklepkih vsako vojno, tudi če bi Francija bila napadena ter bi se morala braniti. Sam prosvetni minister de Monzie se je moral dvigniti ter obsoditi take sklepe, da pomiri francosko javnost. Učitelji so na svojem kongresu sami najučinkovitejše dokazali, kakšna je vzgoja v francoskih laičnih šolah, saj so tudi oni sami bili vsi odgojeni v teh šolah. Protidomovinski, povse revolucionarni sklepi njihovega kongresa so logična posledica laične, brezverske vzgoje. Takšni obžalovanja vredni pojavi so najkrepkejši dejanski dokaz, da bojevniki za katoliško mladinsko vzgojo in njeni širitelji ne delajo samo za dobrobit mladine in staršev, marveč tudi za obstoj in blaginjo ljudstva ter države.

*

Št. Andraž pri Velenju. 15 let je preteklo, odkar se je končala grozna svetovna morija; po štirih grozopolnih letih so se vračali naši mošje in mladeniči pod svoj rodni krov, na svojo domačo zemljo, ki je klicala po pridnih rokah in skrbnih gospodarjih. Toda komaj so se malo oddahnili od prestanega gorja in trpljenja; komaj je po štiriletnih grozotah malo na nje posijalo solnce miru, že jih je dolžnost klicala drugam. Koroška, dežela jezer in gora, je klicala na pomoč. Vstal je, dasi premagan in ponižan, pa kljub temu še vedno oholi Nemeč in skušal si s silo osvojiti zibelko slovenstva. Znova so se odzvali temu klicu, znova so se zbrali pod orožje ter odhiteli braniti našo severno mejo. Od Jeps do Stola je zadonelo grmenje topov; zaropotali so mitraljezi in od vseh strani je odmevalo praskejanje pušk. Ko je zemlje lačni tujec uvidel, da s silo ne doseže ničesar, se je poslužil zvižaja. Poplavlili so deželo krivi preroki — nemški agitatorji, ki so mamili ljudstvo s sladkimi besedami in visokimi obljubami. In dobro koroško ljudstvo jim je nasledlo. Prišel je usodni 10. oktober 1. 1920, ki je črni dan v slovenski zgodovini. Z lažjo in zvižajo je dosegel tujec, da smo izgubili Korotan, zibelko naše svobode in samo-

stojnosti. Vse te boje in zmešnjave, ki jih je pred 13 leti bila polna koroška dežela, nam bo znova pokazala štiridejanska igra iz časa bojev za Koroško »Koroški tihotapec«, na koje se pripravljajo naše Katoliško prosvetno društvo. Ker je ta igra nekaj povsem novega za naš kraj ter bližnjo in daljno okolico, vabimo že sedaj vse naše prijatelje od blizu in daleč, da se je sigurno udeležijo. Dan prireditve bomo še objavili.

Rojstvo „smešnega Avguščina“.

Prvi smešni (der dumme) Avguštin se je imenoval Tom Belling. Bil je po rodu Anglež in nadzornik konj v cirkusu Renz v Berlinu, in tamkaj so mu re-

kali Avgust. Njegovo delo in opravilo se ni prav nič razločevalo od zaposlenosti drugih njegovih tovarišev, le njegovo življenje je bilo nekoliko drugačno, ker je rad pil in ga je včasih pocuknil preko žejne in mere. Vdanost Bellingova pijači ni bila v letih 1870 v tedaj še bolj neznanem Berlinu nič neznanega, vendar so mu gledalci to slabo lastnost zamerili. Ko je Tom zapustil nekega večera pozorišče jahanja, je nevarno padel s konja; očitvidno se je pred nastopom preveč bratil z alkoholom. Ker so otroci in pijanci pod posebnim varstvom angela varuha, se tudi Bellingu ni pripetilo nič hudega. Pobral se je in je bil samo začuden nad dejstvom: ostal je nepoškodovan. Seve se je otipaval in neverjetno bedasto

Nekaj čisto novega za brinetke

Ime Brunetaflor je še novo. Ne bo pa dolgo, ko bodo brinetke ponosne na svoje lepe lase ... negovane z novim Special-Shampooom Brunetaflor.

Učinkuje naravno in edinstveno zaradi hequilo, ki ga ima v sebi. Kostanjasta barva, temni ton sta s tem neverjetno poudarjena. Lase je dobe krasen lesk in čudovit lesk. Nenavadno lepo se kodrajo.

Zajamčeno brez sode in kemičnih barvil.

E L I D A S P E C I A L S H A M P O O

BRUNETAFLORE

nigsbergu so se smejali že njegovemu kratkemu gosjemu peresu ter kljuni; pri oznani: izdelovati peresa iz kovine — so obdolžili Bürgerja duševne zmedenosti.

Dejstvo je, da je bil Bürger v kratkem času ob vse učence. Nikdo ne bo pošiljal otroka v šolo k norcu! Šolska mladež ga je celo javno zasramovala in mu metala v obraz psovko: »Kljun, peresni kljun! Počet je someščanov in mladine je Bürgerja tako potrla, da se je udal pijači.

Po preteku par let je priromalo Bürgerjevo gosje pero s kljunom na Angleško. Angleži so uvideli važ-

»Gospod Hubert je bil zvečer pri nas.«
»Vi ste bili v koči na barju? Čemu pa? Iz kakšnega namena?«

»To vam povem pozneje.«

»Torej, Grčar, bil sem pri vas. In nato, ko sem bil odšel, kaj se je zgodilo?«

»Tedaj je moja stara rekla: Belčarja naj vzame hudič! Rdečega petelina naj mu vržejo na streho.«

»Kaj pa ste vi odgovorili?«

»Nič!«

»Zakaj — nič?«

»Oh, kaj pa naj stari rečem?«

Utrujen je legel na hrbet.

»Grčar, povedati nam morate, kaj vse se je še dogodilo!«

Zopet je nekoliko dvignil glavo.

»Zaspal sem pri mizi. Ko sem se prebudil, sta bila v sobi Bianka in Tonče.«

»Belčarjev?«

»Belčarjev. Pila sta kavo. Naredil sem se, kakor da spim. Kajti če ne spim, ne govorita tako med seboj.«

Premolknil je.

»Kaj pa sta govorila?«

»Tonče bi moji stari moral dati denarja. Veliko denarja. Mislím, da tisoč dinarjev. Sicer bi odposlala Bianco v mesto. In to je hotel preskrbeti gospod Hubert. Njemu je stara nocoj tudi prerokovala iz rok.«

»To je grda laž!« sem ga prekinil.

»Doleti človeka!« je rekel gospod Boltežar. »Doleti človeka, če se spušča v take reči! In sedaj nadaljujte, Grčar! Če poveste vse po resnici in pravici, vam pošljem steklenico žganja.«

»Nočem žganja,« je rekel Grčar; »prehudo mi je.«

»Torej oni trije so pili kavo, Tonče pa naj bi plačal tisoč dinarjev. Kaj pa je rekel?«

»Najprej denarja ni hotel dati, nato pa je vprašal, če Bianka res hoče od doma. Tedaj je stara rekla: »Res, čez teden dni. Gospod Hubert jo bo sam spravil v mesto.« Tedaj je Tonče začel zelo preklinjati.«

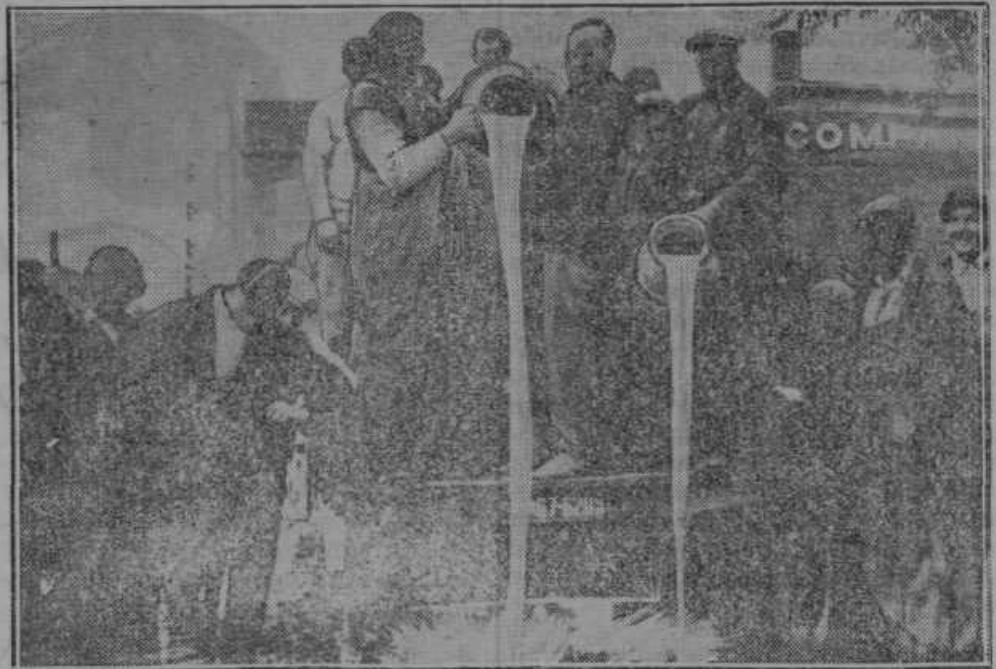
»Toda, Grčar,« sem pripomnil, »vaša žena je vendar grdo lagala.«

gledal v začudenju, da se mu ni nalomila niti ena koščica. Treba še povdariti, da mu je žarel na sredini obraza prav čokast in rdeč nos. Nekdo izmed občinstva mu je po srečno prestani nezgodi zaklical: »Dobro, August, še enkrat!« Klic »Dobro, August!« se je širil po cirkusu. Hlevni nadzornik se je moral za nepričakovano ploskanje zahvaliti občinstvu, kar je tudi storil vsled okajenosti s prav nerodnim priklonom. Ta priklon je žel navdušenje vseh gledalcev.

Tom Belling pa v resnici ni bil tako neumen, kakor je zgedel. Drugi večer za tem je nastopil čisto trezen v uniformi, ki mu je bila znatno prevelika. Njegov nastop je obstojal v tem, da je pri delu kolikor mogoče pogostokrat padel, sploh se je obnašal nerodno, prejemal je od tovarišev zaušnice, saj jim je bil zmiraj v napotje. Občinstvo se mu je smejala in ploskalo in vedno zno va je bilo čuti klic: »August!«

Tako zgleda rojstvo smešnega Avguština, ki igra še danes po cirkusih tolikanj važno vlogo.

Tom Belling se je preselil iz Berlina v London, kjer ni žel s svojimi šalami nobenega odobravanja. Zopet se je vrnil v Nemčijo in od tam na Francosko. Svoj smešni nastop je izpopolnjeval z vedno novimi izkušnjami in se po-

Farmerji v Čikagi so proglasili stavko in izlivajo za na trg namenjeno mleko.

vspel tako daleč, da je nastopal v ulogi Avgusta v 11 jezikih. Radi izredne spretnosti v zbijanju šal je bil najboljši plačana cirkuška osebnost in je postal oče družine glumačev, ki so danes raztepeni po celem svetu in na glasu kot najboljši smešničarji.

ček premajhen. Minulo zimo smo pa zvedeli, da g. Josip Pfeifer v Hočah dela iz ročnih brizgaln motorne. Mi hajdi v Hoče pogledat. Pa res dobra iznajdba. G. Pfeifer montira motorje na ročne brizgalne, tako da se tudi ročni pogon lahko uporabi, če bi imel motor muhe. Zato je pa treba dosti manj denarja kot za kako novo motoriko, ki pa še povrh rada včasih odpove. Navedeno nedeljo je bila slovesna blagoslovitev brizgalne ob navzočnosti devetih sosednih gasilnih društev z dvema gasilskima zastavama. Ob pol devetih je domače gasilno društvo v paradi na čelu z godbo odkorakalo na ščavniški most in sprejelo sosedna gasilna društva. Ob pol desetih so vsa društva odkorakala v župnijsko cerkev k sv. maši. To vam je bil lep pogled: cerkev malodane polna gasilskih uniform. Po sv. maši smo odkorakali h gasilskemu domu, kjer je g. župnik v ljubem domačem jeziku blagoslovil brizgalno. Kumovali sta gospe Marija Dunaj in Marija Ribič, obe naši vaščanki, ki sta v izdatni meri pripomogli, da se je ta naš praznik izvršil tako nad vse pričakovanje lepo. Po blagoslovitvi je g. načelnik Franc Vunderl pozdra-

Sv. Jurij v Slov. goricah. V naših krajih je bila letina še precej povoljna, ker ni bilo izrednih vremenskih uim, moramo zaznamovati le eno večje dne 20. avgusta. Takrat je med silnim viharjem ponekod padala tudi toča. — Položili smo k večnemu počitku dobro in res skrbno mater na Malni Elizabeto Pivec v starosti 78 let. Blagopokojna je preživela 50 let zakonskega življenja. Za vsa dobra dela prejmi plačilo od Gospoda, katerega si večkrat poželega v svoji težki bolezni.

Fram. Dne 3. t. m. je umrla Angela Brezovšek. Že v 23. letu je postala žrtev neizprosne jetike. Bila je jako verna ter je vdanu prenašala bolezni. Naj sedaj pri Bogu uživa plačilo za trpljenje ter prosil za tolažbo svojim domačim, posebno potrtemu Ivanu, s katerim je le tri leta živela v srečnem zakonu.

Cezanjevc pri Ljutomeru. Pa se je zamajala naša sicer tiha vasica v nedeljo dne 24. septembra ter se zazibala, ko je ljutomerska godba zaigrala zjutraj pri našem gasilskem domu pod spretnim vodstvom g. kapelnika F. Zacheria. Naše gasilno društvo je že nekaj let sem stremelo za tem, da si nabavi motorno brizgalno, ali kaj, ko je pa bil zbran kapital-

»Saj vedno laže!«

»Le dalje!«

»Nato je Tonče hotel oditi in je rekel, da gre po denar, da ima hranilno knjižico. Tedaj je kar naenkrat rekla stara, da mora prinesiti tri tisočake. Nato sta se stara in Tonče zelo prepirala. Bianka pa se je le smejala, pela in govorila: »V mestu je lepo.« Nato je Tonče dejal, da bo prinesel denar, in je odšel.«

»In kaj se je zgodilo potem?«

»Potem sem zopet zaspal.«

»Zdi se, da vam je Bog blagoslovil spanje, Grčar. Kdaj pa ste se zopet zbudili?«

»Ne vem, kdaj je bilo to. Stara je sama sedela z Bianco in je rekla: »Če Tonče zopet pride, bova najprej vzeli denar, potem pa mu reci, da te mora v kratkem vzeti. Sicer da pojdeš v mesto!« Bianka pa je rekla, da ji za žago nič ni. Toda vzame naj jo le. Nad vsemi bo v vasi, ki sedaj tako prevzetno gledajo nanjo. In počela bo, kar bo hotela.«

Grčar je zopet legel na hrbet,

»Dalje, Grčar, dalje! Vse moramo vedeti; sicer ne pridete iz zapora.«

»Zebe me zopet!«

»Da, če hočete na toplo, pripovedujte hitreje!«

»Hitreje? Kaj pa naj rečem? Prišel je Tonče in prinesel denar.«

»Koliko?«

»Tega ne vem. Bil je papirnat denar. Šteli so in rekli: prav.«

»Kdo je preštel?«

»Stara in pa Bianka.«

»In Tonče?«

»On je sedel najprej čisto tiho. Naenkrat pa se je začel cmeriti. Dejal je: sedaj je okradel svojega očeta in kaj bo z njim, če pride na dan? Saj je bil vendar vojak in narednik, sedaj pa je postal tak malopridnež in zločinec. Nato je začel zelo jokati zaradi tega, kar je storil.«

»Kaj pa sta oni dve rekli?«

»Stara je dejala: Vsak človek mora vedeti, kaj hoče; in Tonče ima v črtah na roki tako zapisano in tudi v svojih kartah, da to mora priti. Bianka pa je rekla: Tonče je mevža. Takega cme-

nost iznajdbe in pričeli kar na veliko z izdelovanjem kovinastih peres, ki so tlačala v lesenih držajih. Izdelovanje peres po Bürgerjevem načinu je vr-glo tekom par let Angležem težke milijone; pravi in prvotni iznajditelj pa je po Königsbergu na starost beračil — mesto da bi bil milijonar!

Najdražja prese-litev.

Pred tedni je sklenila njujorška banka, da se bo preselila. Težava pri preselitvi je bila, kako najbolj varno prepeljati gotovino in vrednostne papirje v znesku 170 milijard Din. Posebni strokovnjaki so napravili na-

vil vse gasilce in goste. Nato je g. župnik imel slavnosten govor, ki je navzočim segal globoko v srca. Poleg tega so govorili: načelnik gasilske župe ljutomerske g. Kuharič, kumica gospa Mari. Ribič in nazadnje naš starosta, časten član in kapelnik ljutomerske godbe g. F. Zacherl. V svojem govoru se je spominjal mladih let, ko je kot mlad učitelj in reden član našega društva reševal imetek bližnjega. Popoldne je bila vaja našega društva s kombinirano brizgalno, da pokažemo ljudstvu, kaj ta naša brizgalna zmore. Potem se je vršila na dvorišču g. Dunaja tombola in ljudska veselica, ki je dobro uspela.

Konjice. V dnevih od 22. do 24. septembra se je tukaj vršila proslava Kristusove smrti. Udeležili so se obletnice vsi zavedni katoličani konjske in tudi drugih župnij. V petek dne 22. septembra so naše matere potrdile svojo zvestobo do Odrašenika s tem, da so pobožno prejele sv. zakramente. Sobota je bila določena za dekleta, ki so se kot bodoče matere in gospodinje odločile živeti po Njegovih naukih. Zvečer pa se je velika množica vernikov udeležila procesije s svečami. Raz razgledne skale pa je pozno v noč naznanjal goreči križ nedeljska opravila. V nedeljo pa se je armada mož in fantov izkazala za vojake Kristusove. Popoldne pa se je dolga marijanska procesija pod vodstvom vlč. g. kanonika Časla iz Maribora in ml. g. arhidiakona Tovornika razvila. Po procesiji je govoril ljudem, ki so napolnili vsak prostorček, da ni bilo skoro mogoče dihati, o Marijini ljubezni do nas. Pred slovesnimi lavretanskimi litanijami je bilo okoli 80 otrok sprejetih v Marijin vrtec. Kanoniku Časlu za poset in trud, arhidiakonu za izvršitev prelepih slavnosti, vsem materam in očetom za skrb pri vzgoji otrok ter vsem, ki so se potrudili povzdigniti božje ime, najlepša hvala.

Vitanje. Tužno vest so nam naznanili zvonovi naših cerkva, da nas je dne 22. septembra v 76. letu svoje starosti za vedno zapustila obče spoštovana gospa Marija Poklič, po domače Mežnarjeva mama. Z njo je legla v grob ena izmed onih slovenskih mater, ki je vzorno krščansko živela ter po krščanskih načelih vzgojila svojo družino. V njeni hiši je bil največji družinski prijatelj »Slovenski gospodar«, kateri obiskuje njeno družino nepretrgoma nad 40 let in bo tudi najboljši prijatelj še v nadalje pri njenih naslednikih. Leta 1902 ji je umrl mož, ki je bil organist in tajnik posojilnice v Vitanju. Zapustil ji je nepreskrbljene otroke, a ona ni omahovala, ampak v zaupanju v Vsemogočnega je vztrajala in tako oskrbela svoje otroke. Delo svojega očeta nadaljuje sin Lojze kot organist in obč. tajnik; ostali bratje in sestra pa vneto sodelujejo kot cerkveni pevci, med katerimi je bila nekdanj tudi rajna. Zadnja leta so ji začele moči popuščati in slutila je, da bo konec njenega zemeljskega potovanja. V petek je še sprejela sv. popotnico in kmalu nato se je preselila njena duša k Njemu, ki je naše upanje. Njeno priljubljenost in splošno spoštovanje je pokazal pogreb, ki se je vršil v nedeljo ob treh popoldne. Kljub velikemu nalivu je bila zbrana velika množica, da skaže poslednjo čast dragi Mežnarjevi mami. Pogrebne svečanosti je opravil č. g. Josip Skvarč, župnik iz Skomarja, ob spremstvu domačega č. g. župnika J. Musija. Ob odprtem grobu je spregovoril č. g. župnik Josip Skvarč v srce segajoče besede ter stavil bodočim rodovom rajno kot vzor verne in zavedne slovenske žene in matere. Pevski zbor v Vitanju, pomnožen s pevci iz Zreč in Konjic, je pod vodstvom g. Lojzeta Križnika zapel pred hišo žalosti in ob odprtem grobu ganljivo žalostinki. Vzorni slovenski materi blag spomin! Ostalim naše sožalje!

Škofjvas. Že zadnjič smo Vam, cenjeni g. urednik, potožili svoje križe in težave in posebno svoje dolgove. No, danes je že v modi biti dolžan, saj so dolžni tudi bogataši in celo države. Tudi naša občina je precej dolžna, čeravno imamo visoke doklade. Sedaj pa še ta voda. Odnesele je brv v Vojniku, izpodjedla in poškodovala razne mostove, samo eno nam je pustila v miru: naše dolgove. Pač pa bi bila brez škode odnesla tisto gnojšče pred občinsko hišo, kar pač ne služi v okras naši vasi. Če ne bo drugače, bomo morali ustanoviti olepševalno društvo, ali pa prirediti cvetlični dan v svrhu olepšave naše občinske hiše. — Letina je pri nas srednja, le koruze ni veliko. Bomo morali pa spet na občino po njo, samo če bo kaj cenejša, kot je bila letos. Slišali smo, da jo je ceneje dobil, kdor jo je več vkup vzel. Seveda, za reveža pač nikjer ni mesta.

Škofjvas. Teško je živeti dandanes na svetu. Dvakrat težko, če prihajajo nad človeka nesreče. No, tudi nam ni prizanesla zadnja povedenja. Škoda, ki jo je povzročila narastla voda, gre v stotisoče. Posebno čudo je nova struga, katero je napravila voda, ki prihaja iz Arclina in Petelinjeka in gre proti Škofjvasi. Ta voda izpodjeda sedaj drevesa

Zemljiška knjiga — najvažnejši zapiski.

V koledarju »Slov. gospodarja« bomo letos članek, ki je bil že zdavnaj potreben našemu ljudstvu, to je temeljit in popolen pouk o zemljiški knjigi. Pisatelj je jurist, ki ima stalno s tem opraviti, zato je zbral vse podatke tako, da so točni in zanesljivi. V članku dobimo zadostna pojasnila o sledečem?

Kaj pomeni in kako izgleda zemljiška knjiga, kako se vršijo razni vpisi, vrstni red vpisov, izbris starih terjatev, zemljknižne delitve, pozivno postopanje, kolekovanje, zadolžnice, izbrisne pobótnice, prednostna izjava, za znamba, kupna pogodba celega zemljišča, zemljknižni predlog, izbrisno dovoljenje, kupna pogodba za eno parcelo, služnostna (servitutna) pogodba itd. vse je pojasnjeno in na zgledih pokazano ter so formularji za tozadevne vloge naznačeni.

Izpisek iz zemljiške knjige je eden glavnih listin v naših domovih. Poleg tega bo sedaj tudi ta koledar stalno navodilo, kako in kaj je napraviti v vseh raznih slučajih, ki se tičejo zemljiške knjige. Članek je obsežen in če bi izšel posebej v knjižici, bi skoro toliko stal, kot stane celotni koledar. Za to ne zamudite pravočasno naročiti koledar »Slovenskega gospodarja« za leto 1934. Pišite

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Škofjvas. Teško je živeti dandanes na svetu. Dvakrat težko, če prihajajo nad človeka nesreče. No, tudi nam ni prizanesla zadnja povedenja. Škoda, ki jo je povzročila narastla voda, gre v stotisoče. Posebno čudo je nova struga, katero je napravila voda, ki prihaja iz Arclina in Petelinjeka in gre proti Škofjvasi. Ta voda izpodjeda sedaj drevesa

črte za preselitev, ki je trajala tri tedne in je bila dosedaj v zgodovini najdražja. Nobeden od Njujorčanov ni zapazil ni, kedo in kaj spreminja svoje bivališče. Pripravljenih je bilo 15 oklopnih avtomobilov, da bi bila podana varnost napram napadom. Petnajet oklopnikov se je moralo ponovno podati v stare poslovne prostore, kjer so jih znova natovorili. Šlo je v tem slučaju za 65 avtomobilnih tovorov. Znano je namreč, da ni nikjer na svetu tako pretkanih banditov, kakor ravno v Zedinjenih ameriških državah. Glede napadalcev je bil vsak oklopnik avto osiguran s štiri-

ravca še mara ne. Ji je pa Golobov že ljubši. Ta se ne cmeri in ima veliko denarja. In stara je dejala: Da, da, hčerka, čisto prav imaš! — Tedaj se Tonče ni več kisal in je rekel, da bo vse storil, in je prosjačil, naj bo Bianka dobra z njim.

»Prava hudiča sta, ti dve ženski,« je rekel Boltežar; »pripovedujte le dalje, Grčar!«

»Stara je dejala: Tonče naj si ne žene vsega tako k srcu, rajši naj pije malo žganja. Postavili sta predenj steklenico, v kateri je bilo še dobro četrtino žganja. Tedaj pa sem jaz vstal in rekel: »To je moje žganje!«

»Aha!« je rekel Boltežar, »če gre za žganje, ste takoj budni.«

»Da! Moje žganje je bilo; zaslužil sem si ga, ker sem cepil drva pri gospodu Hubertu.«

»Že prav, Grčar! Kaj pa so oni trije rekli, ko ste vstali?«

»Rekli so; Ali je mogoče prisluškoval? Jaz pa sem se potajil. Vprašal sem Tončeta, česa išče pri nas. Rekel je, da je prišel na obisk, naj mu le prepustim žganje, sam pa naj grem po novo steklenico. In izpil je moje žganje in mi položil deset

dinarjev na mizo. Rekel je, naj grem k »Grozdu« in naj si kupim drugega žganja. Takoj sem si mislil, da se me hočejo iznebiti; vendar sem se delal, kakor da res hočem k »Grozdu«. Vzel sem steklenico in deset dinarjev in zaloputnil v veži z vrati. Toda vendar sem hotel videti, kaj bodo počeli, pa sem se skrtil na svisli; od tam skozi špranjo lahko vidiš v sobo, ker je razsvetljena.«

»Seveda, Grčar! Kaj pa ste videli?«

»Tonče je kar naprej tiščal v Bianco, ona pa se je branila, in potem je rekel, da jo že vzame, da pa oče ne pusti. Nato je Bianka dejala, naj gre po ves denar domov in naj zbeži z njo v mesto. Toda Tonče tega ni hotel storiti. Rekel je, da ne more od doma, da se mu je pri vojaki vedno tožilo po domu, da je s srcem priklenjen na te stare hiše. Nato sta se sprla. Tonče je venomer prosjačil, naj bo dobra z njim, Bianka pa ni hotela. Nato je Bianka rekla: »Oče bo tistih deset dinarjev sam zapil v gostilni, nato pa obležal v snegu. Pogledala bom, kje je.« Tonče ji je branil od doma, ona pa je rekla, da se popelje na sankah v vas in da se takoj vrne. Nato je odšla, Tonče

in razna poslopja in celo hiša g. župana je v veliki nevarnosti. Tu bi bila na mestu takojšnja pomoč! — Nekateri vremenoslovci pa pravijo, da bo v kratkem, menda okrog 15. oktobra, še večja povodenj, in opozarjajo ljudi, naj se dobro pripravijo. Bog ve, kaj še vse čaka nas uboge Škofjevaščane.

Braslovče. Prestavljen je iz Braslovč v Marijo Reko vrla krščanska učiteljica gospođa. Klančnik, ki je učila v tukajšnji šoli že par 10 let braslovške otroke v veliko zadovoljnost vseh staršev. Želimo ji v novem mestu obilo uspeha.

Nameščenci, nameščenk!

Volite dne 22. oktobra listo Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščencev za Slovenijo, ki je že potrjena. Uradni glavni volilni odbor je določil naši listi

zelene glasovnice.

Med kandidati je iz Slovenske Štajerske znana osebnost bivši poslanec g. **Franjo Žebot** in med namestniki na prvem mestu pa g. dr. **Fran Vatovec**, urednik »Slovenca« v Mariboru.

Boj na koralnem rtu.

Pred otokom je bila zasidrana njegova jahta (lahka in hitra manjša ladja). Posadka, katero so tvorili Fidiški otočani (otoki v Tihem Oceanu), se je bila napotila v vasi in že se je razlegalo radostno bobnanje domačinov do nas. Sedeli smo na verandi naše hiše in smo slavili našega gosta. Proslavljali smo tujca iz dvojnega vzroka: ker je obisk na našem otoku redkost, drugič, ker je rešil življenje našemu mlademu Mariku. —

»Mnogo govorite za prazen nič«, je povzel besedo tujec. »Kar sem storil jaz, bi bil tudi vsakdo drug. Nisem junak, ki zasluži proslavo. 20 let živim po vodah Tihenga Oceana in zgodba, katero vam bom sedajle zaupal, sega tudi do-

brih 20 let nazaj. Mogoče je ta ali oni izmed vas poznal starega Jakoba Adama, ali pa je vsaj slišal o njem. Stari Jakob je posedal čoln, s katerim je obiskoval iz Paperte na francoskem Tahiti ostale manjše otoke. Bil je lastnik dveh plantaž in čedne hiše. Ženo je imel ter dva otroka, fanta in deklico. Zaupavam vse bolj na široko, da boste uvideli, kako je posedal vse, kar mu je napravljalo življenje dragoceno.

Na eno izmed svojih potovanj je vzel Jakob seboj mladega zdravnika Henrika, ki se je mudil na Fidiški otokih, da bi proučil tamošnje strašne bolezni. Jakob in Henrik sta postala na pomorski vožnji prav dobra prijatelja. Obiskala sta več otokov in sta se prepričala na lastne oči, kako grozovito da gospodarijo med tamošnjimi domačini iz Evrope uvoženi grehi in nalezljive, ostudne bolezni. Henrik je uvidel, da bo imel po teh nesrečnih otokih dovolj naporenega zdravniškega dela za celo življenje.

Nekoč sta se odpeljala omenjena prijatelja ribit. Zalotil ju je daleč na odprtem morju silovit vihar — takozvani ciklon, ki se je igral s čolnom in telovadil z njim po strahotno visokih in globokih valovih. Še le tedaj, ko je po neskončno dolgi noči posinila jutrajna zarja, sta videla ribiča, kako ju tira morski tok proti povsem neznanu kopini, ob kateri se je raztreščil njun čoln.

Suha zemlja je bila le koraljni rt. Ni bilo na otočiču ne pitne vode, ne rastlin in nikakega zavetišča pred solncem. Pa nekoliko dalje proč od pustega rta je bil videti s palmami poraščen otok, ki je bil sigurno tudi obljuden. Plavač ni imel od rta do rodovitnega otoka več nego dobrih 300 m.

Ko sta se brodomca nekoliko odpočila na puščabnem otoku, sta se podala k morju, da bi preplavala morsko ožino med puščavo in rajem. Že se je hotel Henrik pognati v valove, kar ga je zadržal prijatelj. Po kristalno čisti

vodi ožine je plaval ogromen, rjavkast morski volk.

Sklenila sta, da bosta počakala, dokler najnevarnejše morsko strašilo ne bo odplavalo. Pretekla je ena, dve, tri ure. Neznosno je žgalo solnce z brezoblačnega neba. Otočec se je razgrel liki kak štedilnik. Zrak se je tresel od presilne vročine. Že samo dihanje je povzročalo bolečine. Pot jima je zalival telesa in vsled tega ju je pričela mrcvariti žeja. Nikjer nobene sence. Orjaška riba je patrolirala neprenehoma gor in dol.

»Čaka na naju«, je spregovoril Jakob, potegnil iz žepa karte in pozval tovariša na igro. Zdravnik Henrik je bil mnenja, »v par urah bova glede telesnih moči tolikanj izmозgana, da bo nama onemogočeno plavanje, četudi bi se pošast umaknila.«

»Morski volk naju sploh ne bo pustil iz vidika«, je pojasnjeval Jakob. »Dvoje nama še preostane: ali pogineva oba na rtu, ali enega požre morski volk in drugi pa srečno preplava ožino.« Zdravnik je razumel. Jakob je nadaljeval: »Tebi se še smešlja in te vabi življenje. Povrh še moraš izpolniti kot zdravnik veliko ter važno življensko nalogo. Jaz že imam pravzaprav življenje za seboj. Moja družina je preskrbljena.« Henrik je ugovarjal. Sklenila sta, da bosta zadevo izžrebala.

Jakob je zmešal karte in jih razdelil. »Za vsakega štiri karte. Kateri dobi slabši list, skoči kolikor mogoče daleč z rta v morje, da zvabi za seboj morskoga volka, med tem odplava drugi na otok.«

Jakob je pokazal oddeljene mu karte: asa in 3 dame.

»Prokleti goljuf!« ga je nahrulil Henrik. »Kaj takega sem moral vedeti naprej brez kart!«

Skušal je pograbit Jakob za vrat, a ta ga je pobil s pestjo na tla. Zdravnik se je zopet zavedel. Jakob je že stal slečen ob morju in pripravljen, da se ponudi morskemu volku v žrelo. Zaklical je še Henriku: »Tako je za menoj

pa je s staro ostal sam. Naenkrat ga je zopet popadel jok in rekel je: »Oh, ko bi vedela to moja mati! Tedaj se mu je stara začela posmehovati; pa ni nič pomagalo. Tekal je sem in tja po sobi. Tedaj je rekla stara: »No, saj Bianka tudi ni tako neumna; morebiti se je peljala sedaj doli k Golobovemu in ga je šla vprašat, kaj naj stori.« Tedaj je Tonče na glas zatulil: »Potem jo ubijem! Potem jo ubijem!« In je odšel in zaloputnil vrata za seboj, da je zahreščala vsa hiša. Jaz sem bil v velikem strahu. Mislil sem si, če me moja stara najde na svisljih, je po meni. Že dvakrat mi je nekaj prilila v kavo; toda duhal sem in je nisem pil. Hitro sem se zaril v seno. Le enkrat še sem pogledal v sobo. Stara je sedela pri mizi in razkladala karte. Pri tem opravku se je enkrat na glas zasmejala. Nato se je ogrnila z ruto in poiskala svetilnico. Prižgala je luč, pa jo takoj zopet upihnila. Svetilnico je pustila na mizi; vžigalice pa, to sem videl, je vteknila v žep. Nato je odšla in je tiho zaprla večna vrata za seboj. Tedaj sem jaz zlezal s svislji in sem preiskal hišo. Nikogar ni bilo več v njej. Nisem vedel, kaj naj storim;

tedaj sem legel v posteljo. Toda zaspati nisem mogel več. Nato je prišlo neurje. Mislil sem si: sedaj že prideta domov. Toda nobene ni bilo od nikoder. Naenkrat je začelo hiti plat zvona. Pogledal sem skozi okno. V vasi je gorelo. Hitro sem se oblekel in dirjal v vas. Videl sem, da gori žaga. In naletel sem na svojo staro; slonela je pri tisti veliki brezi na robu gozda in govorila: »To je prav! To je prav!« Tekel sem navzdol, ona je tekla za menoj, nato pa so me zaprli.«

Do sem je pripovedoval stari Grčar, ne gladko in po vrsti, ampak je čestokrat mečkal, čestokrat sva mu segala v besedo in ga vzpodbujala, naj dalajuje.

Dalje sledi.

Katoliška mladina vseh šol — čitaj

„Nedeljo“!

Bodi zavedno-katoliška že v svojih nežnih mladih letih!

rimi strojnimi puškami in je imelo spremno osebje seboj plinske maske, da bi kedo ne presenetil avtomobila s kako plinsko bombo. Posebno nevarnih ulic so se izognili pri prevozu. Na najvažnejših križiščih je najela banka sobe. Na oknih teh sob so prežali na morebitne tolovaje ostri streli. Oklopne avtomobile so spremljali navadni, v katerih so se vozili detektivi. Prevoz omenjene banke je stal 12 milijard Din in je bilo zaposlenih 1246 oseb.

Zahtevajte povsod »Slov gospodarja«